

- N.B. :** (1) All questions are **compulsory**.
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Examine the factors that led to the outbreak of the revolt of 1857. **15**
OR
1. Bring out the impact and significance of the Revolt of 1857 **15**
2. Highlight the main trends in socio-religious reform movements in the 19th Century India. **15**
OR
2. Give an account of the circumstances that led to the founding of the Indian National Congress in 1885. **15**
3. Review the policies, programmes, and achievements of the extremist phase of the Indian National Congress (1905-1919). **15**
OR
3. Write note on:- **15**
 - (a) Non-Cooperation Movement
 - (b) Quit India Movement
4. Evaluate the role of Sardar Patel in the integration of Princely States in India. **15**
OR
- Discuss the socio-economic reforms introduced during the Nehru Era (1947-1964). **15**
5. Comment on any **two** of the following:- **15**
 - (a) Background of the 1857 revolt.
 - (b) Arya Samaj.
 - (c) Subhash Chandra Bose and INA.
 - (d) Features of the Indian Constitution.

[**TURN OVER**

(मराठी रुपांतर)

(२½ तास)

(एकूण गुण:७५)

सूचना: (१) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. १८५७ च्या उठावास कारणीभूत घटकांचे परीक्षण करा. १५
किंवा
२. १८५७ च्या उठावाचे परिणाम आणि महत्त्व विशद करा. १५
२. भारतात १९ व्या शतकातील सामाजिक-धार्मिक सुधारणा चळवळीच्या मुख्य प्रवाहांवर प्रकाशझोत टाका. १५
किंवा
२. १८८५ ला भारतीय राष्ट्रीय सभा स्थापन होण्यास कारणीभूत परिस्थिती सांगा. १५
३. भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या जहालवादी कालखंडाचे (१९०५-१९१९) धोरणे, कार्यक्रम आणि कामगिरीचे परीक्षण करा. १५
किंवा
३. टीपा लिहा. १५
(अ) 'असहकार' चळवळ.
(ब) 'छोडो भारत' चळवळ.
४. भारतामध्ये संस्थानांच्या विलीनीकरणात सरदार पटेल यांच्या भूमिकेचे परीक्षण करा. १५
किंवा
४. नेहरू युगातील (१९४७-१९६४) सामाजिक-आर्थिक सुधारणांविषयी चर्चा करा. १५
५. खालीलपैकी दोहोंवर भाष्य करा. १५
(अ) १८५७ च्या उठावाची पार्श्वभूमी.
(ब) आर्य समाज.
(क) सुभाष चंद्र बोस आणि इंडियन नॅशनल आर्मी.
(ड) भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये.